

دزدی نوین دریایی، تبیین مفهومی در آینه جامعه بین‌المللی

*علی باقری محمودآبادی^۱ (M.Sc)

پیشنهادات و راهکارهای پیشگیری از دزدی دریایی:

مهمترین عاملی که در پیشگیری یا دست کم کاهش پدیده دزدی دریایی در سومالی نقش دارد حفظ صلح و ثبات در خاک سومالی است که این امر محقق نمی‌شود مگر با روی کار آمدن دولتی مرکزی و قدرتمند. مورد دوم، همکاری‌های منطقه‌ای است، چنان که سازمان بین‌المللی دریانوردی هم بر آن تاکید دارد نقش بسیار مهمی دارد. بنابراین این راه حل‌های پیشگیری و سرکوب دزدان دریایی به شرح زیر پیشنهاد می‌گردد:

- ۱) ضبط و مصادره اموال مسروقه و عودت آنها به صاحبان اصلی آن
 - ۲) تعقیب، دستگیری، محاکمه و مجازات دزدان دریایی
 - ۳) تسریع در تصویب قوانین جدید مبارزه با دزدی دریایی و ایجاد دادگاه منطقه ایی خاص محاکمه دزدان دریایی
 - ۴) تقویت و نهادینه کردن همکاری‌های بین‌المللی میان دولت‌ها (اطلاع رسانی و اعلام خطر)
 - ۵) ایجاد گشت زنی نهادینه شده در چهارچوب کنوانسیون‌های بین‌المللی.
 - ۶) استفاده از گارد امنیتی در کشتی‌های تجاری.
 - ۷) امحاء و خشکاندن بسترهای دزدی دریایی (مانند فقر زدایی، امحاء دیکتاتوری)
 - ۸) جلوگیری از دخالت سایر کشورها در امور داخلی سومالی (مانند اریتره)
 - ۹) تبادل اطلاعات مربوط به دزدان دریایی بین اینترپل‌های کشورهای درگیر در موضوع
 - ۱۰) تبادل تجربیات نحوه مبارزه با دزدان دریایی میان نیروهای نظامی کشورها درگیر
- واژگان کلیدی:** دزدی دریایی، جامعه بین‌المللی، شورای امنیت، تعقیب قضایی بین‌المللی، پلیس جهانی، صلاحیت جهانی

مقدمه: دزدی دریایی پیشینه‌ای بسیار طولانی دارد و به ۱۳ قرن قبل از میلاد مسیح بر می‌گردد در کنار تجارت برده به عنوان اولین مصادیق جنایات بین‌المللی اعمال صلاحیت جهانی در ارتباط با مرتکبین آنها از دیرباز فراهم بوده است لیکن شیوه‌های نوینی از این جرم بین‌المللی دریایی در سال‌های اخیر مورد توجه جامعه بین‌المللی قرار گرفته است.

روش شناسی: در همین راستا نگارنده با مطالعه اسناد و مدارک موجود در این نوشتار بر آن است که پس از بیان و تعریف مفاهیم به کار رفته در آن به مباحث و موضوعاتی چون حقوق و تکالیف کشورها در مقابل دزدی دریایی، فعالیت دزدان دریایی سومالی و نگرانی جامعه بین‌المللی، علل شیوع پدیده دزدی دریایی در سومالی، اقدامات شورای امنیت و جامعه بین‌المللی، پیگیری قضایی و محاکمه و مجازات دزدان دریایی پرداخته شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: از دلایل اساسی وقوع دزدی دریایی در سواحل سومالی فروپاشی سیستم دولتی و تشکیلات دولتی آن می‌باشد. لذا راه حل منطقی برای از بین بردن ریشه دزدی دریایی در سومالی، بازگشت آرامش و ثبات به این کشور است. در مراحل بعدی جامعه بین‌الملل و در راس آن سازمان ملل متحد بایستی به دنبال اصلاح وضعیت اقتصادی و اجتماعی این کشور باشد. از سوی دیگر تشویق دولت‌ها برای محاکمه دزدان (براساس اصول حمایت دیپلماتیک از اتباع خود) براساس علقه بین دولت صاحب پرچم و خدمه‌ای که بصورت گروگان در دست دزدان دریایی است عاملی دیگر برای کاهش دزدی دریایی می‌باشد. علی‌هذا تا بهبود وضعیت سیاسی و اقتصادی کشور سومالی و با در نظر گرفتن این موضوع که کشور کنیا، بتازگی از محاکمه و مجازات دزدان دریایی سر باز زده است، باید به فکر ایجاد دادگاه منطقه ایی کیفری مخصوص دزدان درآینده باشیم.